

FAKTABLAD

Utveckling av klövviltstammarna på Halle- och Hunneberg

Juni 2008

Arbetet är beställt av:
Sveaskog/Naturupplevelser AB

Bakgrund

För att belysa klövviltstammarnas tillstånd på Halle- och Hunneberg startades 2001 en omfattande insamling av data om skador, foder, stammarnas täthet och demografi m.m. Denna insamling har pågått årligen och redovisats i årliga delrapporter (se rapportbiblioteket på www.naturforvaltning.se).

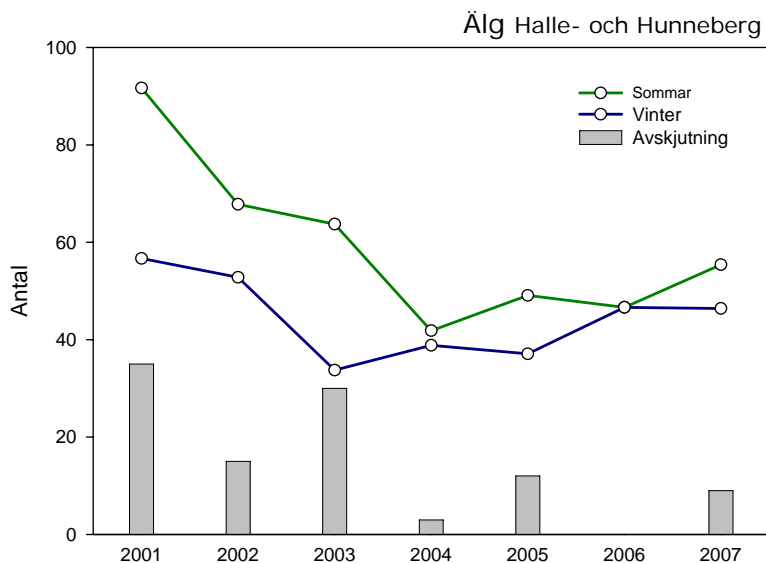
Vi skall här sammanfatta några av de viktigaste resultaten fram t o m våren 2008 som är avgörande när man bl a skall planera sin avskjutning av klövviltet. För metodbeskrivningar och detaljuppgifter från analyser hänvisas till delrapporter från tidigare år. Denna rapport behandlar inte skade- och foderproblematiken eftersom ingen mätning genomfördes under 2008 (se i stället rapport 21-2006 i rapportserien).

På Halle- och Hunneberg har vi använt flera oberoende metoder för att skatta stammarnas utveckling och numerär. Fördelen med detta är att de olika mätdata som kommer fram årligen kan stärka varandra vid beräkningarna. Varje metod har för- och nackdelar och en viss osäkerhet finns alltid i skattningen av detta slag. Om man då kan utnyttja flera metoder samtidigt ökar det sannolikheten att man kommer närmare det riktiga värdet jämfört med om man bara använder en metod. Det är därför viktigt att inse att t ex Älgobs inte får utesluta en flyginventering eller en spillningsräkning. På Halle- och Hunneberg har vi tillgång till data från alla dessa metoder. Det är faktiskt ett av de första områdena i landet där det varit möjligt att samla och göra analyser på detta sätt.

Resultat och kommentarer

Älg

- Den sammanvägda skattningen med de olika inventeringsdata i grunden (Figur 1) indikerar att älgstammen minskade t o m 2004. Minskningen har därefter förbytts i en stabilisering eller svag ökning de senaste säsongerna. Den främsta orsaken är att jakttrycket minskat radikalt. Bland annat jagades inga älgar hösten 2006. Ett begränsat uttag gjordes hösten 2007.
- Kalvproduktionen är fortsatt låg. Både Älgobsen och äggstocksanalyserna indikerar oberoende av varandra en kalvproduktion som motsvarar 0,3-0,4 kalvar/ko. Detta leder givetvis till en låg tillväxt i stammen (sannolikt mindre än 20%) och därmed ett begränsat jaktuttag i förhållande till den levande populationen om man vill behålla nuvarande antal älgar på bergen.
- Den förhållandevis försiktiga avskjutningen (se staplarna i Figur 1) är sannolikt den främsta orsaken till att det har observerats flera stora tjurar under hösten 2007 (fler tjurar överlever till högre åldrar). Andelen tjurar är förhållandevis hög, uppskattningsvis kring 35% vid jaktstart.
- Populationsmodellen visar en viss ökning av stammen. Skattad täthet i vinterstammen 2008 motsvarar ca 7 älgar/1000 ha. Andelen tjurar var ca 30%.

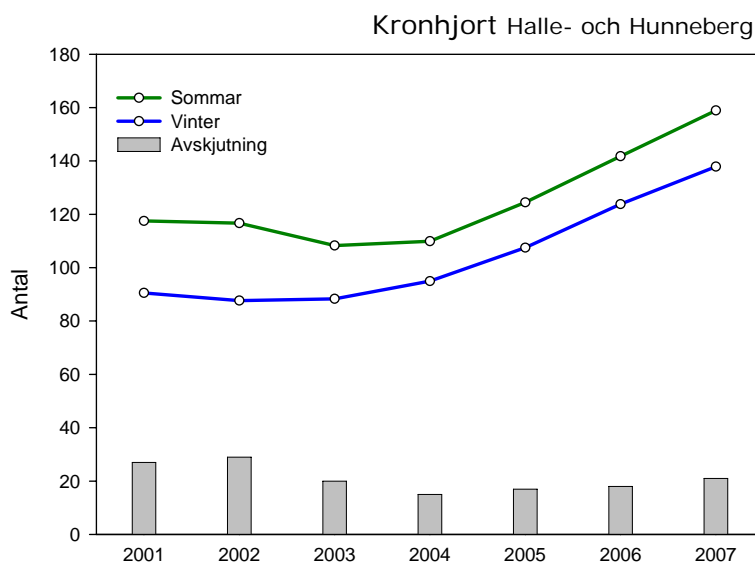

Figur 1. Beräknad sommar- och vinterpopulation av älg på Halle- och Hunneberg perioden 2001-2007. Beräkningarna baseras på uppgifter från jaktstatistik, Älgobs, spillningsräkning och flyginventeringar.

Kronhjort

- Både obsen och spillningen visar på en ökning av individantalet sedan 2004-2005 (liksom för älg). Minskad avskjutning, möjligen i kombination med att utfodringen har minskat utvandringen ur området, är sannolikt de viktigaste orsakerna till att stammen ökat. Data är dock osäkra och inte helt entydiga varför det är viktigt att utvecklingen nogra följs genom fortsatt datainsamling.

- Observationerna antyder att kalvförekomsten är ungefär lika låg som hos älgarna. Många observationer är dock osäkra genom att det kan vara svårt att särskilja hind och kalv under hösten. Reproduktions

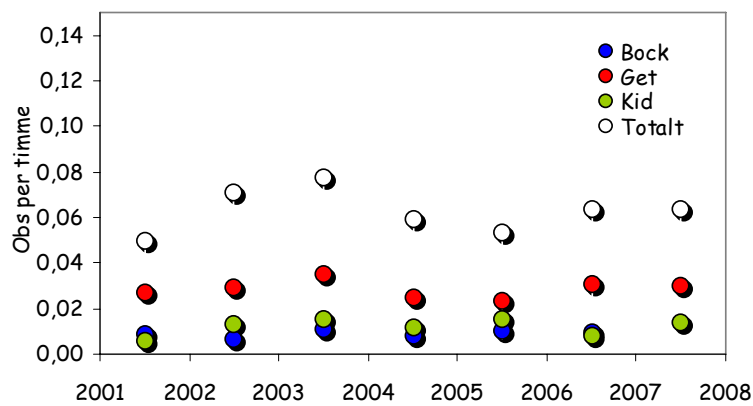
Figur 2. Beräknad sommar- och vinterpopulation av kronhjort på Halle- och Hunneberg perioden 2001-2007. Beräkningarna baseras på uppgifter från jaktstatistik, Älgobs, spillningsräkning och flyginventeringar.

data antyder dock att hjortarna är betydligt mer produktiva och därmed tål ett högre jaktuttag.

- Populationsmodellen visar en ökning som påminner om den vi ser hos älg. Skattad täthet motsvarar ca 17 hjortar/1000ha.

Rådjur

- Tätheten på rådjursstammen har inte skattats med beräkningsmodellerna eftersom det är svårt att samla in tillförlitliga data från flera olika typer av inventeringar.
- Observationerna under jakt och spillningsräkning ger ingen entydig trend i någon riktning (Figur 3).

Figur 3. Rådjursobservationer per mantimme på Halle- och Hunneberg gjorda i samband med jakt.

Bilaga 1

KRONHJORT

OMRÅDE	JAKTLAG UPPGIFTS- LÄMNARE	HJORT NR.	DATUM	KÖN	ÅLDER	SLAKT- VIKT	Ägg- stock 1	Ägg- stock 2	UTLÄGG	ANTAL TAGGAR	ANMÄRKNING
Halle/Hunneberg	Mats E	1	2006-10-29	Tjur	2	55					
Halle/Hunneberg	Mats E	2	2006-11-03	Tjur	1	51			4	2	
Halle/Hunneberg	J. Johansson	3	2006-11-04	Tjur	0	38					
Halle/Hunneberg	Peter E	4	2006-11-08	Tjur	1	61					
Halle/Hunneberg	Peter E	5	2006-11-08	Tjur	0	37					
Halle/Hunneberg	Gösta Wiklund	6	2006-11-08	Ko	0	30					
Halle/Hunneberg	Gösta Wiklund	7	2006-11-17	Ko	16	61	0	0			
Halle/Hunneberg	Gösta Wiklund	8	2006-11-17	Ko	2	50					
Halle/Hunneberg	Mats E	9	.	Tjur	0	20					
Halle/Hunneberg	Mats E	10	2006-11-19	Ko	1	50					Äggstock ar saknas
Halle/Hunneberg	Peter E	11	2006-12-02	Ko	0	29					
Halle/Hunneberg	H.Johansson	12	2006-12-16	Ko	1	43					Livmode r saknas
Halle/Hunneberg	Peter E	13	2007-01-06	Ko	2	.					Fel organ
Halle/Hunneberg	Svicke	14	2007-01-07	Ko	1	45					Ovanligt litet djur
Halle/Hunneberg	Gösta Wiklund	15	2007-01-18	Ko	1	36					
Halle/Hunneberg	GM	16	2007-01-18	Ko	8	.	1	0			
.	.	?	2006-12-16	Ko	.	.					Allt material saknas

RÅDJUR

OMRÅDE	JAKTLAG UPPGIFTS- LÄMNARE	RÅDJUR NR.	DATUM	KÖN	ÅLDER	SLAKT- VIKT	Ägg- stock 1	Ägg- stock 2	UTLÄGG	ANTAL TAGGAR	ANMÄRKNING
Halle/Hunneberg	.	1					Nr 1 saknas
Halle/Hunneberg	Lillis Niklasson	2	2006-11-04	Get	4	17,8					Äggstockarna saknas
Halle/Hunneberg	Lillis Niklasson	3	2006-11-29	Bock	0	12,5					
Halle/Hunneberg	.	4					Nr 4 saknas
Halle/Hunneberg	Uno Gunnarsson	5	2006-12-27	Get	6	17,0	0	.			
Halle/Hunneberg	G. Magnusson	6	2006-11-22	Bock	2	17,5					
Halle/Hunneberg	Erik Landström	7	2006-08-17	Bock	8	20,5			10,0	5	
Halle/Hunneberg	.	8					Nr 8 saknas
Halle/Hunneberg	Jonas Johansson	9	2007-01-13	Get	7	18,0	0	2			
Halle/Hunneberg	Peter Elfving	10	2007-01-13	Get	3	14,0	1	2			
Halle/Hunneberg	.	11					Nr 11 saknas
Halle/Hunneberg	.	12					Nr 12 saknas
Halle/Hunneberg	.	13					Nr 13 saknas
Halle/Hunneberg	.	14					Nr 14 saknas
Halle/Hunneberg	.	15					Nr 15 saknas
Halle/Hunneberg	Urban Alfredsson	16	2006-12-31	Bock	3	20,5					
Halle/Hunneberg	Lillis Niklasson	17	2007-01-10	Get	5	18,2	0	2			
Halle/Hunneberg	Gösta Wiklund	18	2007-01-24	Bock	4	20,0					
Halle/Hunneberg	.	19	.	.	2	.					Blankett sankas

Detta arbete har utförts av:

Rullagergatan 9
SE-415 26 GÖTEBORG
+46 (0)31 223045
info@naturforvaltning.se

www.naturforvaltning.se